ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

Кафедра публічного управління та публічної служби

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з навчально-педагогічної роботи
_____ І.С. Чорнодід
"9" серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека

(шифр і назва навчальної дисципліни)

підготовки **бакалаврів**
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність **D4 «Публічне управління та адміністрування»**
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма **Публічне управління та адміністрування**

Факультет **Юридичний**
(назва факультету)

Київ – 2026

Робочу програму навчальної дисципліни «Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека» розроблено на основі освітньої програми та робочого навчального плану підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування», та відповідних нормативних документів.

Розробник:
Лахижа М.І., доктор наук з державного управління, професор.

Погоджено:
Гарант освітньої програми _____ Я.В. Качан

Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри публічного управління та публічної служби
Протокол від «28» серпня 2026 року № 1

Завідувач кафедри публічного управління та публічної служби

_____ Я.В. Качан

«28» серпня 2026 року

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою юридичного факультету

Декан юридичного факультету _____ Я.В.Журавель

"28" серпня 2026 року, протокол № 1

Схвалено науково-методичною радою Академії
Протокол від "31" серпня 2026 року № 1

Голова _____ І.С. Чорнодід

"31" серпня 2026 року

© АПСВТ, 2026 рік
© Лахижа М.І., 2026 рік

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі Національної рамки кваліфікацій України, «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин та туризму» від 07 квітня 2026 року, Протокол № 7, освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня підготовки за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та інших відповідних нормативних документів.

1.1 Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів 3</td><td>Галузь знань

D Бізнес, адміністрування та право</td><td colspan="2" rowspan="2">За вибором</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td>Модулів – 3</td><td rowspan="5">Спеціальність

D4 «Публічне управління та адміністрування»</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 3</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 90</td><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних –
самостійної роботи студента -</td><td rowspan="11">Ступінь вищої освіти

магістр</td><td>16 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>14 год.</td><td>8 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>год.</td><td>год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>72 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: екзамен</td></tr>
</table>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

для заочної форми навчання – 18 /72

1.1 Пояснювальна записка

Місце: дисципліна спрямована на вивчення інтеграційних процесів у сфері політичних, економічних, соціально-гуманітарних процесів, що забезпечують національну безпеку України, принципи та особливості здійснення ефективного публічного управління в Україні та зарубіжних країнах. Структурними складовими об'єкту вивчення є: теоретико-методологічні та конституційно-правові основи інтеграційних і безпекових процесів.

Предметом дисципліни є: механізми реалізації євроінтеграційних та євро-атлантичних тенденцій у сфері публічного управління та адміністрування та міжнародної безпеки

Мета вивчення дисципліни є: сформувати здатність виявляти та досліджувати проблеми політики європейської інтеграції України та забезпечення міжнародної та національної безпеки для вирішення завдань публічного управління та адміністрування у сферах євроінтеграції та національної безпеки; ознайомити слухачів з основами сучасної теорії та практики європейської інтеграції, її понятійним апаратом, нормативно-правовим полем та інституціями Європейського Союзу та впливом європейської інтеграції на розвиток державного управління та державної служби в Україні та інших посткомуністичних державах

Основними завданнями навчальної дисципліни є допомогти студентам:
- оволодіти основними знаннями про європейську інтеграцію, міжнародне публічне управління та безпеку;
- засвоїти основні принципи діяльності міжнародних інституцій;
- засвоїти основні принципи сучасного публічногоуправління;
- засвоїти основні вимоги до органів влади та їх працівників у процесі європейської інтеграції ;
- уміти організовувати власну професійну діяльність, пов'язану із європейською інтеграцією

Попередні курси, потрібні для опанування даної дисципліни:
- Шкільні курси історії та інших соціальних дисциплін

2. Результати навчання

Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

ФК12. Здатність до планування проблем розвитку територій з урахуванням специфіки повоєнного відновлення

Програмні результати:

ПРН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування

ПРН14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов

ПРН17. Уміти враховувати особливості планування розвитку та повоєнного відновлення територій.

1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Публічна політика, глобальне врядування. Міжнародна та європейська безпека

Тема 1. Вступ до курсу. Теоретико-методологічні засади глобалізації. Публічне урядування. Сфери і засади внутрішньої і зовнішньої політики та їх характеристика. Поняття «глобалізація» і часові межі феномена глобалізації. Етапи глобалізації та їх особливості Широкий та вузький підходи до визначення хронологічних меж глобалізації. Співвідношення понять "глобалізація", "інтеграція", "дезінтеграція", "інтернаціоналізація", "транснаціоналізація", "регіоналізація". Сутність і взаємозв'язок понять "глобалістика" і "глобалізм", їх співвідношення з поняттям "глобалізація". Глобальне врядування: сутність та основні характеристики. Поняття лібералізму та ідеї повномасштабної планетарної інтеграції як змісту глобалізму. Сутність парадигми "консервативного оптимізму" С.Гантінгтона.

Тема 2. Національні інтереси, міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці. Національна безпека і безпекова політика. Стратегія національної безпеки України.

Напрями та принципи державного реагування на загрози національній безпеці

Шляхи і методи реагування на загрози національній безпеці Проголошене Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення має шість основних напрямів: зміцнення системи міжнародних договорів; зміцнення обліку предметів і матеріалів, що можуть використовуватись для виробництва зброї масового знищення й ракет; зміцнення фізичного захисту таких предметів і матеріалів; зміцнення прикордонного та митного контролю; зміцнення експортного контролю; знищення хімічної зброї, мінімізація запасів біологічної зброї й знищення надлишку матеріалів, що розщеплюються.

Тема 3. Сталий розвиток у стратегії національної та міжнародної безпеки. Поняття «сталий розвиток» та особливості його використання.

«Комі́сія Бру́ндтланд» (англ. Brundtland Commission) (або - Міжнародна (Світова) комісія з довкілля і розвитку (англ. World Commission on Environment and Development (WCED).

Змістовий модуль 2. Політика європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці

Тема 4. Концепція та процес європейської інтеграції. Концепція та процес європейської інтеграції. Причини розвитку і походження європейської інтеграції.

Тема 5. Європейський адміністративний простір. Право ЄС. Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Європейський адміністративний простір. Право ЄС. Механізм прийняття рішень в Євросоюзі. Основні напрями політики ЄС. Стадії створення нормативно-правового акта. Порядок внесення змін та доповнень до чинного нормативно-правового акта. Порядок оскарження нормативно-правових актів органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Методологія оцінювання корупційних ризиків управлінських рішень, проєктів нормативно-правових актів.

Тема 6. Інституції Європейського Союзу. Специфіка організації Європейського Союзу. Європейська Рада. Європейська комісія. Європейський парламент. Комітет міністрів. Судова система**.**

Тема 7. Євроатлантичне співробітництво. Організація Північноатлантичного договору (Північноатлантичний альянс або НАТО): створення організації. Розвиток НАТО: розширення та трансформація. Країни – члени. Структура НАТО. Рада євроатлантичного партнерства (РЄАП). Інститут Євро-Атлантичного співробітництва (ІЄАС). Політика партнерства і співробітництва Україна – НАТО. Європейська політика безпеки і оборони. Сучасні вимоги до партнерських відносин НАТО.

Змістовий модуль 3 Європейська інтеграція України, механізми забезпечення національної безпеки

Тема 8 Історія і сучасність взаємовідносин України з Європейським Союзом. Історія відносин України з Європейським Союзом. Угода між Україною та ЄС 1994 року. Угода про Асоціацію України з ЄС. **З**в'язок європейської інтеграції України та модернізації влади. Напрями реформування публічної адміністрації в Україні в умовах євроінтеграції. Принципи реформ

Тема 9. Угода про Асоціацію України з країнами ЄС. Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Договір України з ЄС 1994 р. Процедура підготовки Угоди про Асоціацію Процедура підписання Угоди про асоціацію Політичний блок Угоди Економічний блок Угоди.

Тема 10. Унормування процедур аналізу політики в Україні та світі. Напрями та принципи державного реагування на загрози національній безпеці в умовах воєнного стану. Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Шляхи і методи реагування на загрози національній безпеці. Зовнішня політика України в період війни з РФ. Україна і НАТО та ЄС. Позиція США

4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Публічна політика і глобальне врядування. Міжнародна та європейська безпека												
Тема 1. Вступ до курсу. Теоретико-методологічні засади глобалізації. Публічне урядування. Сфери і засади внутрішньої і зовнішньої політики та їх характеристика.	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 2. Національні інтереси, міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці.	9					9	9					9
Тема 3. Сталий розвиток у стратегії національної та міжнародної безпеки	9	2				7	9					9

Змістовий модуль 2. Політика європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці												
Тема 4 Концепція та процес європейської інтеграції.	9	2	2			5	9	1	2			6
Тема 5. Європейський адміністративний простір. Право ЄС Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції	9	2	2			5	9	1				8
Тема 6. Інституції Європейського Союзу	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 7. Євроатлантичне співробітництво.	9	2	2			5	9	2	2			5
Змістовий модуль 3 Європейська інтеграція України, механізми забезпечення національної безпеки												
Тема 8. . Історія і сучасність взаємовідносин України з Європейським Союзом	9	2	2			5	9	1	2			6
Тема 9 Угода про Асоціацію України з країнами ЄС. Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.	9	2	2			5	9	1				8
Тема 10. Унормування процедур аналізу політики в Україні та світі. Напрями та принципи державного	9					9	9					9

реагування на загрози національній безпеці в умовах воєнного стану												
Екзамен	2						2					
Усього годин	**90**	**16**	**14**			**60**	**90**	**10**	**8**			**72**

5. Теми семінарських занять та самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	**Вступ до курсу. Теоретико-методологічні засади глобалізації. Публічне урядування. Сфери і засади внутрішньої і зовнішньої політики та їх характеристика.** Охарактеризуйте "політичний екстремізм" З.Бжезінського як концептуальний прояв глобалізму. Поняття «публічне управління», «публічне врядування», «адміністрування». Трансформація функцій держав (урядів) у процесі регіональної інтеграції. Механізми вирівнювання розвитку країн-учасниць регіональних об'єднань і проблему еквівалентності взаємовідносин між ними. Публічне управління та адміністрування. Європеїзація державного управління. Поняття конвергенції та уніфікації.	денна 5	заочна 7
2	**Національні інтереси, міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці.** Чим можна пояснити незавершеність трансформації ядерного стримування? Визначте напрями трансформації структури ядерного стримування? Які напрями включає в себе Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення? Назвіть принципи Глобального партнерства проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення. В чому полягає участь України в Глобальному партнерстві проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення? Воєнна сила в контексті міжнародної безпеки. Визначте поняття «сила» та «воєнна сила», зокрема. Які функції сили в контексті міжнародної безпеки? Які бувають методи використання воєнної сили? Чим характеризується теорія справедливої війни? Що таке «новий інтервенціоналізм»? Чим обумовлено зростання ролі НАТО в розв`язанні міжнародних конфліктів? Як дезінтеграційні процеси впливають на міжнародні конфлікти? В чому проявляється зростання регіональності та локальності міжнародних конфліктів? Що таке «обмежені військові операції»? Які чинники впливають на їхнє здійснення? Витоки проведення миротворчих та інших операцій невоєнного характеру. Чим обумовлена роль ООН в збереженні миру і здійсненні миротворчих операцій? Визначте види миротворчих операцій ООН? В яких напрямах миротворчої діяльності діє	5	7

	НАТО? Визначте витоки міжнародних гуманітарних операцій. За яких обставин увійшов в обіг термін «гуманітарна інтервенція»? Що таке «гуманітарний імперіалізм»? Порівняйте дії НАТО навесні 1999 р. в Югославії - в зв`язку з гуманітарною катастрофою в Косово та дії Російської Федерації під час вторгнення в Грузію влітку 2008 р. та в Україну в 2014 та у 2022 роках? Які наслідки для України, можуть мати гуманітарні інтервенції на пострадянському просторі?		
3	**Сталий розвиток у стратегії національної та міжнародної безпеки** Парадигма сталого розвитку. Складові концепції сталого розвитку (економічна, соціальна, екологічна). Становлення концепції. Цілі сталого розвитку. Індикатори сталого розвитку Зелена економіка. Економіка сталого стану. Сутність терміна "глобальна економіка". Співвідношення понять: "світова економіка", "міжнародна економіка", "глобалізація", "глобальна економіка", "мегаекономіка". Міжнародний поділ праці як основи глобального економічного розвитку.	5	7
4	**Концепція та процес європейської інтеграції.** Попередні євроінтеграційні спроби? У чому полягала суть проекту Європейського Союзу А. Бріана? Відомі європейські діячі 40-х рр. XX ст. та їх інтеграційні проекти. Перспективи та причини створення ЄС. Етапи розвитку ЄС. Чи варто пояснювати повільний євроінтеграційний поступ України низьким рівнем її європеїзації? У яких спільних європейських просторах присутня Україна? Коли і чому були сформульовані Копенгагенські і Мадридський критерії? Охарактеризуйте створення Ради Європи як виразника європейської інтеграції.	5	7
5	**Європейський адміністративний простір. Право ЄС Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції** Окресліть стандарти європейського врядування в Європейському адміністративному просторі. Що таке європеїзація? Як співвідносяться європеїзація та європейська інтеграція? Назвіть основні напрями політики ЄС. Який порядок внесення змін та доповнень до чинного нормативно-правового акта? Який порядок оскарження нормативно-правових актів органів державної влади та органів місцевого самоврядування?	5	7
6	**Інституції Європейського Союзу** Опишіть **с**пецифіку організації Європейського Союзу. Європейська Рада. Європейська комісія. Європейський парламент. Назвіть функції Комітету міністрів. Опишіть судову система**.**	5	7
7	**Євроатлантичне співробітництво.** Характер партнерства ЄС та НАТО в сфері безпеки? Боротьба з тероризмом та іншими новими загрозами і нова глобальна стратегія НАТО? Завдання вирішення проблем забезпечення миру та стабільності в Європі? Європейська політика безпеки і оборони. Поняття «режиму» безпеки. Режим нерозповсюдження ядерної зброї. Переваги та вади режиму колективної безпеки? Що таке принцип оборонної достатності?	5	7

8	**Історія і сучасність взаємовідносин України з Європейським Союзом** Опишіть історію відносин України з Європейським Союзом. Охарактеризуйте Угоду про Асоціацію України з ЄС. Опишіть зв'язок європейської інтеграції України та модернізації влади. Які напрями реформування публічної адміністрації в Україні в умовах євроінтеграції? Опишіть принципи реформ	5	7
9	**Угода про Асоціацію України з країнами ЄС. Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.** Договір України з ЄС 1994 р. Процедура підготовки Угоди про Асоціацію Процедура підписання Угоди про асоціацію Політичний блок Угоди Економічний блок Угоди	5	7
10	**Унормування процедур аналізу політики в Україні та світі. Напрями та принципи державного реагування на загрози національній безпеці в умовах воєнного стану** Глобальне партнерство проти розповсюдження зброї і матеріалів масового знищення: шість основних напрямів (зміцнення системи міжнародних договорів; зміцнення обліку предметів і матеріалів, що можуть використовуватись для виробництва зброї масового знищення й ракет; зміцнення фізичного захисту таких предметів і матеріалів; зміцнення прикордонного та митного контролю; зміцнення експортного контролю; знищення хімічної зброї, мінімізація запасів біологічної зброї й знищення надлишку матеріалів, що розщеплюються) Зовнішня політика України в період війни з РФ	5	7
	Всього	50	70

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи студента.

Метою СРС є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у студентів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СРС є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до семінарських, практичних занять та виконання домашніх завдань;
- систематика вивченого матеріалу курсу перед написанням модулю та підготовка до поточного контролю;
- виконання індивідуальних завдань (здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді на науковій студентській конференції та/або публікацією статті (тез доповіді) у науковому збірнику, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, підготовка та проведення студентом на практичному занятті міні-лекції, підготовка петиції, написання реферату за заданою тематикою, тощо).

7. Індивідуальні завдання

Аналіз нормативно-правових актів.
Вивчення карт
Аналіз додаткової літератури
Аналіз електронних інформаційних ресурсів, наведених у списку джерел

8. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні і наочні використовуються під час лекцій, семінарів та інструктажів, Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація. Перед проведенням семінарських занять викладачем проводиться інструктаж.

Під час проведення семінарських занять застосовуються наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; студентами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні, технічні.

Робота в малих групах використовується з метою активізації роботи студентів при проведенні семінарських і практичних занять.

Семінар-дискусія (круглий стіл) передбачає обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки використовуються для розв'язання складних завдань за дуже обмежений час. Суть його полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів та послуг.

Кейс-метод дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Методи навчання:

МН1 – словесний метод (лекція, проблемне викладання, дискусія, співбесіда тощо)

МН2 – індукція і дедукція (логічний аспект)

МН3 – стимулювання та мотивація навчання (зацікавлення у навчанні і відповідальності)

МН4 – письмовий, усний, практичний контроль та самоконтроль

МН5 – репродуктивний та проблемно-пошуковий (аспекти творчого мислення і пізнавальної активності)

МН6 – самостійна робота і робота під керівництвом викладача (аспект управління навчанням)

МН7 – наочні (презентація, ілюстрація, демонстрація, спостереження) МН8 – практична робота (практичні та семінарські заняття, розрахункові, тренінги, тренінги навичок, творчі завдання, есе, графічні, технічні)

МН9 – робота з навчально-методичною літературою та науково-публіцистичними джерелами (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання та захист реферату)

МН10 – відео метод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, веб-орієнтовані, мультимедійні тощо)

МН11 – ситуацій, метод «прес», робота в парах

МН12– класифікація, узагальнення, систематизація, проблемно-пошуковий, частково-пошуковий/евристичний, дослідний, виділення проблемного та пріоритетного в навчальному матеріалі

МН13 – аналізу і діагностики ситуацій МН14 – проектів, кейс-метод, моделювання

МН15 – практичні (постановка та виконання практичних, проблемно-ситуаційних та розрахункових завдань, програмування)

МН16 – інструктаж, консультування, супервізія

МН17 – брейнстормінг (мозковий штурм), ігрові (дидактична гра, ділові ігри, імітаційні ігри)

Форми оцінювання:

ФО1 – за спостереження, аналіз результатів виконання самостійних завдань та практичних робіт

ФО2 – за тестові завдання

ФО3 – аналіз відповідей під час заліків та іспитів ФО4 – супервізія, аналіз контрольних робіт

ФО5 – аналіз звітної документації ФО6 – за публічний захист

ФО7 – за зміст і форму презентації результатів виконаних завдань та досліджень

ФО8 – за участь у науково-практичних заходах

ФО9 – за розв'язання завдань на прикладі реальних об'єктів (кейс-ситуації, ділові ігри, тренінги тощо)

ФО10 – за комплексність звіту (реферату, есе тощо) ФО11 – за роботу в команді

ФО12 – за використання сучасних інформаційних технологій ФО13 – за творчий підхід в процесі наукового пошуку

9. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час семінарських занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому семінарському занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація). Підсумковий контроль здійснюється у формі *екзамену*.

9.1. Розподіл балів, які отримують студенти
а) для екзамену:

<table>
<tr><td colspan="10">Поточне оцінювання, тестування
та самостійна й індивідуальна робота</td><td rowspan="4">Семестровий екзамен</td><td rowspan="4">Сума</td></tr>
<tr><td colspan="10"></td></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовий модуль 1</td><td colspan="4">Змістовий модуль 2</td><td colspan="3">Змістовий модуль 3</td><td rowspan="3">Індивідуальні завдання</td></tr>
<tr><td colspan="10"></td></tr>
<tr><td>Т1</td><td>Т2</td><td>Т3</td><td>Т4</td><td>Т5</td><td>Т6</td><td>Т7</td><td>Т8</td><td>Т9</td><td>Т10</td></tr>
<tr><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>5</td><td>0</td><td>50</td><td>100</td></tr>
</table>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	**A** – відмінно	**5** – відмінно
82 – 89	**B** – дуже добре	**4** – добре
74 – 81	**C** – добре	
64 – 73	**D** – задовільно	**3** – задовільно
60 – 63	**E** – достатньо	
35 – 59	**FX** – незадовільно з можливістю повторного складання	**2 –** незадовільно
0 – 34	**F** – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при семестровому контролі у вигляді екзамену на поточний контроль може бути відведено від 50 до 100 балів (для допуску до диференційованого заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях (відповіді на семінарах, виконання практичних завдань, захист лабораторних робіт, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і семінарах не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів у випадку диференційованого заліку), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є диференційований залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Академії праці, соціальних відносин і туризму»

10. Питання для самоконтролю

1. Розкрийте суть поняття "глобалізація" і часові межі феномена глобалізації.
2. Окресліть етапи глобалізації та їх особливості.

3. Розкрийте широкий та вузький підходи до визначення хронологічних меж глобалізації.

4. Охарактеризуйте основні концепції визначення часових меж феномена глобалізації.

5. Розкрийте співвідношення понять “глобалізація”, “інтеграція”, “дезінтеграція”, “інтернаціоналізація”, “транснаціоналізація”, “регіоналізація”.

6. Розкрийте суть поняття «європеїзація».

7 Форми європейської інтеграції

8. Процес європейської інтеграції

9 Політика розширення Європейського Союзу

10. Міжнародні організації

11. Європейські інституції

12. Рада Європи

13. Розкрийте сутність терміна “глобальна економіка”.

14. Охарактеризуйте співвідношення понять: “світова економіка”, “міжнародна економіка”, “глобалізація”, “глобальна економіка”, “мегаекономіка”.

15. Окресліть міжнародний поділ праці як основи глобального економічного розвитку.

16. Опишіть сектори і галузі глобальної економіки.

17. Світова Організація Торгівлі

18. Чи вважаєте Ви, що транснаціональні корпорації (ТНК) – головні рушії глобалізації.

19. Чи є регіональна інтеграція інструментом формування глобальної економіки?

20. Опишіть послідовність етапів регіональної економічної інтеграції.

21. Окресліть трансформацію функцій держав (урядів) у процесі регіональної інтеграції.

22. Опишіть механізми вирівнювання розвитку країн-учасниць регіональних об’єднань і проблему еквівалентності взаємовідносин між ними.

23. Вкажіть причини розвитку і походження європейської інтеграції.

24. Якими були попередні євроінтеграційні спроби?

25. Європейський адміністративний простір

26. Назвіть відомих європейських діячів 40-х рр. ХХ ст. та їх інтеграційні проекти.

27. Яке значення мала допомога США Європі та як вона сприймалася?

28. Як називалася перша міжнародна організація для вираження й розвитку європейської інтеграції?

29. Як вплинула європейська інтеграція на “холодну війну”.

30. Якими були особливості євроінтеграції в умовах “холодної війни”?

31. Чому європейська інтеграція в 50-х рр. ХХ ст. відбувалася без Великобританії?

32. Охарактеризуйте створення Ради Європи як виразника європейської інтеграції.

33. Засновницькі договори про Європейські спільноти

34. Окресліть стандарти європейського врядування в Європейському адміністративному просторі.

35. Що таке європеїзація?

36. Як співвідносяться європеїзація та європейська інтеграція?

37. Що таке європеїзація державного управління?

38. Чи призводить європеїзація систем державного управління держав- членів ЄС до їх конвергенції, уніфікації?

39. Чи відбувається європеїзація в Україні?

40. Чи варто пояснювати повільний євроінтеграційний поступ України низьким рівнем її європеїзації?

41. У яких спільних європейських просторах присутня Україна?

42. Коли і чому були сформульовані Копенгагенські і Мадридський критерії?

43. Назвіть механізми контролю і обмеження звичайних озброєнь у Європі.

44. До яких міжнародно-правових актів приєдналася Україна з метою ядерного роззброєння та контролю над озброєннями?

45. Охарактеризуйте процес приєднання України до Договору про скорочення стратегічних наступальних озброєнь.

46. У чому полягали проблеми приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї в якості без'ядерної країни?
47. Яким чином Україна бере участь в міжнародних режимах експортного контролю?
48 Завдання реформування публічної адміністрації в Україні
49 Напрями реформування публічної адміністрації України в умовах євроінтеграції
50. Угода про Асоціацію України з країнами ЄС
51. Європейські перспективи України.
53. Унормування процедур аналізу політики в Україні та світі.
54. Сфери і засади внутрішньої і зовнішньої політики та їх характеристика
55. Політика європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці.
56. Національні інтереси, конфлікти і міжнародна взаємодія у політиці.
57. Міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці.
58. Національна безпека і безпекова політика.
59.Стратегія національної безпеки України.
60. Розробка проєктів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції

13. Список рекомендованих джерел

Базова

1.Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка,М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2015. – 628 с. (Лахижа М.І., авторські с.552-581

2.Аракелян М.Р. Україна на шляху до європейської інтеграції. К. 2020. 248 с.

3. Глосарій термінів Європейського Союзу URL: http://europa.dovidka.com.ua

4.Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 "Основи процесу вступу до ЄС" Розпорядження КМУ від 14 травня 2025 р. № 475-рз URL: https://dostup.org.ua/request/145986/response/436824/attach/4/23.05.25.pdf?cookie_passthrough=1

5. Європейський Союз Що це таке і що він робить. Путівник. Європейська Комісія. URL: https://op.europa.eu/webpub/com/eu-what-it-is/uk/
6. Корнієнко В.О. Україна в Європі і світі. Електронний навчальний посібник. URL: https://multimedia.posibnyky.vntu.edu.ua/mm/Ukraine-EU/txt/01.html
7. Овчаренко О., Сухушина О., Земзюліна Н. Історія європейської інтеграції : навч. посіб. Черкаси : Вертикаль, 2021. 302 с
8. Прокопенко Л. Л. , Рудік О.М., Рудік Н.М. Інституційна система ЄС : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. – 2-ге вид.,перероб. і доп. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2021. 226 с. URL: https://crust.ust.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4243256a-e957-450b-a174-cb9bea238bff/content

9. Романько І.І. Історія України. Європейська та євроатлантична інтеграція України: історія,сучасний стан, перспективи. Навчальний посібник Кропивницький: ЛА НАУ,2017. 272с.

10. Тодоров І. Я. Євроатлантична інтеграція України. Історія та сучасність : навч. посіб. Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2022. 376 с.
11. Україна на шляху до ЄС: виклики та перспективи : матеріали круглого столу до Дня Європи в Україні (Київ, 9 трав. 2024 р.) : / за заг. ред. Л. Г. Комахи, М. С. Орлів, Ю. Г. Рубана. Київ: ННІ ПУДС КНУ, 2024. 104 с.

12. Управління в ЄС та політика європейської інтеграції. Мультимедійний підручник. URL: https://eugov.chmnu.edu.ua/miltymediinyi-posibnyk/

Додаткова література:

1. Brexit та майбутнє ЄС - стаття Джорджа Сороса про "неминучий розпад" Євросоюзу// http://www.eurointegration.com.ua/articles/2016/06/26/7051283/

2. Василенко С. Україна: Геополітичні виміри в загальноєвропейському процесі. Одеса : ОДМА, 2020. 206 с.
3. Гайд для самоосвіти з теми європейської інтеграції для державних службовців (і не лише) РЕФОРМА ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ, URL: https://par.in.ua/information/publications/232
4. Глобалізація і сучасний міжнародний процес. \ За ред. Проф. Гуменюка Б.І. і проф. Шергіна С. – К.: Університет "Україна", 2009. –508 с.
5. Грицяк І.А. Європейське управління: теоретико-методологічні засади: Моногр.- К.: К.І.С., 2006.- 398 с.
6. Грицяк І. Право та інституції Європейського Союзу. – К.: НАДУ при Президентові України. - 2004.
7. Європейська інтеграція, інституції та право ЄС: who does what and why? Базовий посібник для ОГС URL: https://easybusiness.in.ua/yevropeyska-intehratsiia-instytutsii-ta-pravo-yes-who-does-what-and-why-bazovyy-posibnyk-dlia-ohs/
8. Європейська інтеграція України: стан, виклики, перспективи. Думки і позиції експертів. К. 2025.18 с.
9. Лахижа, М. І., Качан, Я. В. Спонукаючий вплив Європейського Союзу на забезпечення етики публічної адміністрації в Україні «Національні інтереси України»: журнал. 2025. № 3(8) 2025. С. 1003 -1015. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3(8)-1003-12015
10. Лахижа М.І. Реалізація проекту «Розвиток спроможності державної служби у сфері європейської інтеграції» (2005-2015 роки)/ М.І.Лахижа, О.І. Черчатий// Державне будівництво.- 2015, №1: URL: http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2015-1/doc/4/01.pdf
11. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти.- [монографія].- Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009.- 289 с.
12. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: досвід Республіки Польща.-Полтава: ПолтНТУ, 2012.-243 с.
13. Лахижа М.І. Теоретичні питання управління сталим (збалансованим, тривалим, відповідальним) розвитком у дослідженнях польських науковців. Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. 2021. №6. с. 7-12. http://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/issue/view/8 DOI: https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2021.6
14. Макаренко М.І. Європейська інтеграція. К. 2019. 344 с.
15. Огляд програм Європейського Союзу, доступних для заявників з України. К. 2024. 60 с. URL: https://eef.org.ua/wp-content/uploads/2024/03/Posibnyk-Oglyad-program-YES-dostupnyh-dlya-zayavnykiv-z-Ukrai-ny.pdf
16. Рєзніков В.В. Державна політика у сфері європейської інтеграції України: теорія, методологія, практика: монографія / В.В. Рєзніков – Харків : «Діса плюс», 2020. 364 с.
17. Секторальна інтеграція України до ЄС: передумови, перспективи, виклики. К. 2020. 100с.
18. Україна і Східне партнерство: візія 2025 року. Аналітичне дослідження//ГО «Рада зовнішньої політики "Українська призма"», Офіс Фонду Конрада Аденауера в Україні.— Київ, 2021.— 68 с
19. Як Україна рухається до ЄС? Ключові процеси євроінтеграції. Центр верховенства права. URL: https://cedem.org.ua/consultations/yevrointegratsiya/

Інформаційні ресурси

1. Грантові можливості для євроінтеграції. Центр Розвитку «ЧАС ЗМІН» URL: https://chaszmin.com.ua/grantovi-mozhlyvosti-dlya-yevrointegratsiyi/
2. Євроінтеграційний портал: URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/
3. Європейська інтеграція. Міністерство освіти і науки України. URL: https://mon.gov.ua/ministerstvo-2/diyalnist/mizhnarodna-spivpratsya-2/evropeyska-integratsiya
4. Офіс Ради Європи в Україні URL: https://www.coe.int/uk/web/kyiv

5. Портал Європейського Союзу/ URL: http://europa.eu
6. Портал Європейського Парламенту/ URL: http://europarl.europa.eu
7. Програма TAIEX (Інструмент технічної допомоги та обміну інформацією URL: http://taiex.ec.europa.eu/
8. Офіційне бюро статистики Європейського Союзу (Eurostat) URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu
9.
10. Інформаційна служба Європейського Союзу (Europe Direct)http://ec.europa.eu/europedirect
11. Автоматизована система бібліотек Європейської Комісії (ECLAS) http://ec.europa.eu/eclas/
12. Освіта в країнах Європи (EuroEducation) http://euroeducation.net
13. Портал «Навчаймось в Європі» http://www.study-in-europe.org/
14. Вступ України до ЄС. Навчальний курс Освітня Платформа «Зрозуміло» URL: https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-061+June2025/